

T.C.
BAŞBAKANLIK
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANKARA
15.06.2004

SAYI :B.02.1.SÇE.0.11.00.01/M-5-4-2004/
KONU : Korunma Kararının Alınması, Kaldırılması,
Tertip ve Nakil İşlemleri.

GENELGE
2004/11

- İLGİ** : a) 29 Nisan 1994 tarih, M-5-4-94/764 sayı ve 1994/013 sıra nolu Korunma Kararının Alınması, Kaldırılması, Tertip ve Nakil İşlemleri konulu genelge.
b) 04 Nisan 1995 tarih ve HM/95-00444 sayılı Tedbir Kararlarının Uygulanması ile ilgili yazı.
c) 09 Nisan 2001 tarih ve 2001/10 sıra nolu “Okul ve Sağlık Durumları Nedeniyle Yapılan Nakillerde Yetki Devri ile ilgili genelge”
d) 25 Nisan 2003 tarih ve 2003/03 sıra nolu Ayni-Nakdi Yardım Uygulamaları ile ilgili Genelge.

Korunmaya Muhtaç Çocuklar hakkında korunma kararının alınması, kaldırılması, tertip ve nakil konularındaki genelgenin güncelleştirilmesine gereksinim duyulmuş olup, ilgi (a) genelge ve ilgi (b) yazı iptal edilmiştir. Bundan böyle il müdürlüğüne müracaat, korunma kararlarının alınması, kaldırılması, tertip ve nakil işlemleri konularında aşağıdaki hususlara özen gösterilmesi gerekmektedir.

Buna göre,

A) İLK MÜRACAATLARLA İLGİLİ OLARAK

Korunmaya muhtaç oldukları varsayımıyla çocuk yuvası ve yetiştirme yurduna yerleştirilmek istenen ve bu amaçla il / ilçe sosyal hizmetler müdürlüklerine yapılan başvurularında çocuk ve gençlerin durumlarının titizlikle incelenmesi, öncelik ve aciliyet durumlarının gözönünde bulundurulması, sosyal incelemenin sosyal hizmet uzmanınca yerinde “Ayni-Nakdi Yardım Uygulamaları”na ilişkin 25.04.2003 tarih ve 2003/08 sıra nolu genelge doğrultusunda yapılarak sosyal inceleme raporunun hazırlanması gerekmektedir.

1)Ekonomik yetersizlikten dolayı çocuğunu / çocuklarını okutamadığı için kuruluşa yerleştirmek isteyen ailelere kuruluşlarımızın sosyal hizmet kuruluşu olduğu anlatılarak, çocuklarını yatılı okullara yerleştirmeleri için rehberlik yapılması,

2) Çocukların kendi öz ailelerinin yanında bakım koşullarının (ayni-nakdi yardım, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, gönüllü katkı ve katılım vb.) araştırılması, kurum bakımının son seçenek olarak düşünülmesi, koruyucu aile evlat edinme gibi bakım sistemleri hakkında bilgi verilmesi ve çocukların evlat edindirilebilirliğinin ilgili mevzuat kapsamında değerlendirilerek, evlat edindirilecek çocuklara ilişkin iş ve işlemlerin ivedilikle tamamlanması,

3)3413 sayılı Yasadan ve çeşitli okulların kontenjanından yararlanmak amacıyla korunma kararı alınması için yoğun talepler olduğu bilinmektedir. Bu nedenle özellikle 16-17-18 yaşlarındaki çocuklar hakkında korunma kararı alınması için yapılan müracaatların çok iyi değerlendirilmesi, gerçek ihtiyaç sahiplerinin tespitinin yapılması,

B) KORUNMA KARARININ ALINMASI İLE İLGİLİ OLARAK

1) Çocukta veya aile bireylerinin birinde çocuğun korunma altına alınmasına neden olabilecek fiziksel veya zihinsel özür bulunuyorsa durumun ilgili makamlardan alınacak raporla belgelenmesi, zihinsel veya fiziksel özrü nedeni ile rehabilitasyon merkezlerine yerleştirilmesi gereken çocuklara ilişkin tertip ve nakil taleplerini içeren evrakların Genel Müdürlüğümüz Özürlülerin ve Felçlilerin Rehabilitasyonu Dairesi Başkanlığı'na bildirilmesi,

2) Vukuatlı aile nüfus kayıt örneklerinin çıkartılması,

3) Anne ve baba boşanmış ise mahkeme kararlarının alınması, vasi tayini, velayetin nez-i ve nafaka davaları için de gerekli işlemlerin yapılması,

4) Buluntu bebekler Acil Valilik Onaylı veya korunma kararı alınmış çocukların dosyasında,

a)	a) Acil Valilik Onayının,
b)	b) Karakol zabıt varakasının,
c)	c) Buluntu tutanağının,
d)	d) Nüfus cüzdanı örneği,
e)	e) Korunma kararı,
f) dosyasında bulunması,	f) Sosyal inceleme raporunun çocuğun

İl sosyal hizmetler müdürlüğü bünyesinde çocuğun durumuna uygun Sosyal Hizmet Kuruluşu, koruyucu aile veya evlat edinebilecek uygun aile yok ise çocuğun başka bir kuruluşa tertibi veya koruyucu aile ve evlat edinme hizmetlerinden yararlanması amacıyla yukarıda belirtilen belgelerin gereği için Genel Müdürlüğümüze eksiksiz olarak gönderilmesi,

5) Tedbir kararlı çocuklar,

2828 sayılı Kanun dışında, Medeni Kanun, Türk Ceza Kanunu, Ailenin Korunması Kanunu vb. kanun maddeleri gereğince hakim tarafından gerek korunma ve gerek tedbir niteliğindeki bir kararla Genel Müdürlüğümüze bağlı yuva ve yurtlara yerleştirilen çocuklar mahkeme kararında hükme bağlanan süre içerisinde kuruluşlarımızda kalacaklar. Kuruluşa kabulü yapılır yapılmaz sosyal hizmet uzmanı tarafından hazırlanacak sosyal inceleme raporu kararı veren mahkemenin ya da ilgili savcılığın görüşüne sunularak çocuk hakkında uygulanacak işlemin mahkeme veya savcılık vasıtasıyla ve kararıyla tayini yoluna gidilmelidir.

6) Korunma kararında kurum bakımından yararlandırılmasına (Çocuk Yuvası, Yetiştirme Yurdu, Rehabilitasyon Merkezi) karar verilen çocukların, koruyucu aile, evlat edinme hizmetlerinden yararlanamayacakları göz önünde bulundurularak; çocuklar hakkında korunma kararlarının 2828 sayılı Kanuna göre verilmesi konusunda teklif, tashih, temyiz yolunda işlem yapılması,

C) TERTİP VE NAKİL KONULARI İLE İLGİLİ OLARAK

1) 12 yaşını dolduran çocuklar hakkındaki tertip ve nakil isteği ile ilgili olarak;

- a) a) 12 yaşını dolduran çocuklardan İl'deki Yetiştirme Yurduna kabulleri yapılacak olanlar için Genel Müdürlükten nakil istenmemesi ancak kabulü yapılan çocuk sayısının Genel Müdürlüğe bildirilmesi,
- b) b) İl'de cinsiyetine uygun kuruluş bulunmaması, kapasite üstü hizmet verilmesi, aile-kardeş vb. nedenlerle bir başka kuruluşa nakli gereken çocuklar için ayrıntılı sosyal inceleme raporu (çocuğun öz geçmişi, öğrenim durumu, psiko-sosyal özellikleri, başka bir İlde korunma altında kardeşlerinin olup olmadığı, ailesi ve yakın akrabalarının yaşadığı İl'ler çocuğun hangi ile naklinin yararlı olacağını belirtmesi) korunma kararı ve nüfus cüzdan örneklerinin Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi,

Diğer illerden istenilecek sosyal inceleme raporlarının nakil döneminden en az 6 ay önce istenilmesi,

2) Aile, kardeş ve yakın akrabaların yaşadığı İl'e nakil, istenmesi durumlarında;

- a) a) Gerek aile ve çocukların, gerekse kuruluşun çocuk hakkındaki nakil isteğinde; çocuğun ailesi veya korunma altında bulunan kardeşleri hakkında ilgili İl Müdürlüklerinden sosyal inceleme raporunun istenmesi, değerlendirilmesi uygun görülmesi halinde söz konusu raporlarla birlikte nakli istenen çocuk hakkında hazırlanacak sosyal inceleme raporu, korunma kararı, nüfus cüzdan örneğinin Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi,
- b) b) Haklarında korunma kararı alınan kardeşlerin tümü hakkında yapılan işlemlerin sosyal inceleme raporunda belirtilmesi, kardeşlerin birbirilerinden ayrılmaması için aynı ve farklı kuruluşlarda olmalarına bakılmaksızın nakillerinin birlikte istenmesi,

3) Uyum sorunlarından dolayı başka bir kuruluşa nakil isteğinde bulunulması durumunda çocuk ve ailesi ile mesleki çalışma yapılması, diğer kurum ve kuruluşlarla (Üniversiteler, Psikiyatri Klinikleri, Rehberlik ve Araştırma Merkezleri vb.) işbirliği yoluna gidilmesi, ancak tüm çalışmalara rağmen sorun çözümlenmemiş ise yapılan çalışmalara ait (mesleki çalışma raporları, hastahane raporu vb.) evrakın değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğümüze gönderilmesi,

4) Kurulusta korunma altında olup, bir başka ile nakli yapılmış, ancak nakil yapılan kuruluşa çeşitli nedenlerle gönderilemeyen çocuk hakkında korunma kararının alındığı veya sırada olduğu İl Müdürlüğü tarafından bir işlem yapılması halinde (korunma kararının kaldırılması, ayni-nakdi yardımdan yararlandırma, yatılı okula yerleştirme vb.) diğer İl Müdürlüğüne ve Genel Müdürlüğümüze mutlaka bilgi verilmesi,

5) Okul ve sağlık durumları nedeniyle yapılan nakillerde 09 Nisan 2001 tarih ve 2001/10 sıra nolu "Okul ve Sağlık Durumları Nedeniyle Yapılan Nakillerde Yetki Devrine İlişkin Genelge"ye göre; sınavla kazanılan yatılı ve gündüzlü okulları da kazanan çocukları kapsayacak şekilde işlem yapılması,

6) Ortaöğrenime devam eden çocuklar için hangi nedenle nakil istenirse istensin öncelikle çocuğun okulda devam ettiği bölümün hangi illerde bulunduğu araştırılması, sonra nakil isteğinde bulunulması,

7) Kaçak ve izinli çocuklar hakkında nakil isteğinde bulunulmaması,

8) Nakil ve Tertiplere esas teşkil eden belge olması nedeniyle, aylık çocuk durum fişlerinin zamanında ve eksiksiz olarak gönderilmesi, nakli yapılan çocuklar için eski kuruluşundan ayrılışına ve yeni kuruluşuna uyumuna ilişkin mesleki çalışmaların meslek elemanlarınca mesleki yaklaşımla gerçekleştirilmesi,

D) KORUNMA KARARININ KALKMASI / KALDIRILMASI İLE İLGİLİ OLARAK

1) Kuruluşlarımızda korunma altında bulunan ve sırada bekleyen çocukların ailelerinin belirli aralıklarla izlenmesi, çocuğun korunmasını gerektiren koşulların ortadan kalkması durumunda, Sosyal Hizmet Uzmanınca hazırlanacak sosyal inceleme raporuna istinaden İl Müdürünün teklifi ile çocuğun korunma kararının mahkeme tarafından kaldırılması,

Çocuğun ailesi kuruluşun bulunduğu İlde/İlçede yaşıyor ise sosyal inceleme raporu kuruluşta çalışan Sosyal Hizmet Uzmanınca, çocuğun ailesi kuruluşun bulunduğu İlçe dışında yaşıyor ise İl Müdürlüğünde görevli sosyal hizmet uzmanınca hazırlanması, İl dışında yaşıyor ise ilgili İl Müdürlüğünden sosyal inceleme raporu istenmesi,

2) 18 yaşını dolduran ve korunma kararının uzatılması gerekli görülmeyen çocukların kuruluştan ilişkisinin kesilmesi, ilişik kesme formunun Genel Müdürlüğe gönderilmeyerek dosyasında saklanması, 3413 sayılı yasadın faydalanabilmeleri için haklarında Form A larının doldurularak Genel Müdürlüğe gönderilmesi.

3) Korunma altında iken 18 yaşından önce evlenen çocuk Medeni Kanun'un 11. ve 12. Maddeleri gereği reşit olduğundan kuruluştan ilişkisinin kesilmesi, korunma kararının kaldırılması için mahkemeye müracaat edilmemesi bu tür çocuklar için Form A'nın doldurulması ve Genel Müdürlüğe gönderilmesi gerekmektedir. Evlenen ve 18 yaşından önce boşanan çocuklar için tekrar korunma kararının alınması isteminde bulunulmaması,

4) Açıköğretim Fakültesine devam eden çocuklar için mutlaka 18 yaşını bitirince, halen öğrenime devam eden, ancak işe girmek isteyenlerin kuruluşla ilişkisi kesilmeden, çocukların istekleri doğrultusunda verecekleri dilekçe doğrultusunda Form-A düzenlenerek Genel Müdürlüğe gönderilmesi,

5) 18 yaşını doldurmuş olup, 2828 sayılı Kanununun 24.maddesindeki gerekçeler nedeni ile korunma kararı uzatılmış, ancak korunma kararının süresi bitmeden korunmasını gerektiren koşullar ortadan kalkmış ise mahkemeye başvurularak korunma kararının kaldırılması,

6) Hangi nedenle olursa olsun, hakkında sosyal inceleme raporu düzenlenecek her çocukla görüşülerek mutlaka çocuğun konu hakkındaki görüşünün alınması ve sosyal inceleme raporunda bu görüşe yer verilmesi,

konularında gereğini önemle arz ederim.

(imza)
Dr. Cafer TATLIBAL
Genel Müdür V.

DAĞITIM :
- C Planı

Daktilo Eden	: Y.GÜNEY	10.06.2004
S.H.U	: E.ASLAN	“
S.H.U	: Y.SEYHAN	“
S.H.U.	: G.ZİNCİRCİ	“
S.H.U	: E.KÖKER	“
S.H.U	: A.KURT	“
Şube Müdürü	: M.SALDAMLI	“
Şube Müdürü	: S.ELHÜSEYNİ	“
Daire Başkanı V.	: M.YÜCESOY	“
Genel Müdür Yrd.	: İ.ERTEM	15.06.2004

KOORDİNE :
1.Hukuk Müş. : A.VANHETHOF 14.04.2004